
УДК 378.147:811

Гейна Оксана Володимирівна
к. філол. н., доцент кафедри мовної та психолого-педагогічної підготовки,
Одеський національний економічний університет (Україна)

Ковальська Наталя Аркадійвна
к. філол. н., ст. викладач кафедри мовної та психолого-педагогічної підготовки,
Одеський національний економічний університет (Україна)

**ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОКРАЄЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ
ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ ЯК ВАЖЛИВОЇ СКЛАДОВОЇ ІНШОМОВНОЇ
КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ**

JEL classification: I000; I210

Глобальні інтеграційні процеси в сучасному світі вимагають відповідних інституційних змін у різних сферах розвитку України, що сприятимуть забезпеченню її економічної і політичної

стабільності. Не менш важливим у цьому процесі є реформування вітчизняної вищої освіти, в тому числі й реформування системи навчання іноземної мови.

У рамках модернізації національної вищої школи з метою її інтеграції до європейського і світового освітнього простору в контексті Болонського процесу необхідно зосередити увагу на вирішенні низки завдань, як от:

- структурувати систему вищої освіти, тобто впорядкувати законодавчу і нормативно-правову базу вищої освіти України відповідно до світових вимог;
- розробити нові освітні стандарти приєднання вищої школи України до європейського і світового простору;
- підвищити рівень і якість підготовки майбутніх фахівців, зважаючи на вимоги часу;
- забезпечити інформатизацію навчального процесу та доступ до міжнародних інформаційних систем;
- забезпечити навчальні заклади новітніми матеріалами, запровадити сучасні технології навчання з високим рівнем інформатизації навчального процесу тощо.

Зважаючи на глобальні й стрімкі зміни у світовому просторі, виникнення ускладнень в економічній, політичній, а також духовній сферах, перед сучасним фахівцем постає низка вимог, виконання яких дозволяє йому бути конкурентоспроможним та успішним. Отже, випускник вишу повинен сформувати важливі для успішної професійної діяльності вміння та навички, а саме: приймати нестандартні рішення; творчо мислити; орієнтуватися в насиченому інформаційному просторі, об'єктивно аналізуючи та оцінюючи отриману інформацію; вчитися, розвиватися й удосконалюватися протягом усього життя; зберігати культуру й традиції рідного народу і країни.

Професійна підготовка іноземних студентів економічного профілю розпочинається із вивчення мови країни, в якій вони мешкатимуть і навчатимуться. Тому перед викладачами закладів вищої освіти постає головне завдання – сформувати в іноземних студентів відповідні іншомовні навички й вміння. Результатом навчання в іноземному виші є формування відповідних професійних компетенцій, а також іншомовної комунікативної компетенції.

Серед основних складових професійної комунікативної компетентності науковці виділяють:

- мовленнєву компетенцію (аудіювання, говоріння, читання, письмо);
- мовну компетенцію (лексика, граматики й фонетика);
- лінгвокраєзнавчу компетенцію (сформованість «цілісної системи уявлень про національні культурні особливості країни, що дозволяє асоціювати з мовною одиницею ту ж саму інформацію, що й носії мови, і досягти у такий спосіб повної комунікації» [1, с. 118–119].

Останніми роками зростає кількість наукових розвідок, спрямованих на розкриття питання формування лінгвокраєзнавчих знань при вивченні іноземної мови. Переважна кількість досліджень присвячена методичним характеристикам та класифікаціям лінгвокраєзнавчих елементів.

Розуміння нами сутності лінгвокраєзнавчої компетенції базується на визначенні А. В. Вітренка, який трактує це поняття як «знання історії, географії, економіки, державного устрою, культури країни, мова якої вивчається, а також основні особливості соціокультурного розвитку країни на сучасному етапі та вміння підпорядковувати свою мовленнєву поведінку цим особливостям» [2, с. 138].

Мова – це відображення культури народу. Опанування іноземної мови передбачає ознайомлення з іншомовною культурою, традиціями народу, засвоєння духовних цінностей.

Варто зазначити, що основою фахової підготовки іноземних студентів економічного профілю є такі компоненти лінгвокраєзнавчої компетенції:

- мовний компонент (володіння необхідною професійною лексикою, сформованість необхідних знань та навичок, які дозволяють лінгвістично коректно інтерпретувати отриману інформацію іноземною мовою);
- мовленнєвий компонент (оволодіння комплексом мовленнєвих умінь, навичок і комунікативних знань, які дозволяють майбутньому спеціалісту термінологічно коректно і лінгвістично правильно побудувати комунікацію відповідно до функціональних чинників професійного спілкування, а також перекладати фахові джерела рідною мовою);
- краєзнавчий компонент (формування комплексу краєзнавчих знань, умінь і навичок, які забезпечують можливість фахівцю-економісту «розпредмечувати понятійний зміст номінативних одиниць у національно-культурних пластах лексики, фразеології й афористики; правильно використовувати країнознавчо марковані мовні одиниці в мовленні» [2, с. 139; 3, с. 67].

Кінцевою метою навчання майбутнього економіста є формування не тільки спеціальних компетенцій, але й досягнення високого рівня іншомовної комунікативної компетенції завдяки засвоєнню великого обсягу мовної і немовної інформації. Це дозволить носіям різних мов, представникам різних культур швидко порозумітися та налагодити ділові стосунки.

Рівень своєї професійної компетентності, стиль професійного спілкування, ступінь сформованості особистості як носія визначених цінностей, ідеалів та професійної свідомості індивід демонструє у міжкультурному професійно спрямованому спілкуванні, у взаємодії з носіями іншої культури з урахуванням національних цінностей, норм та уявлень, а також у володінні необхідними знаннями, вміннями і навичками [3, с. 67].

Отже, сучасна освіта повинна забезпечити гармонійний розвиток професійних, інтелектуальних та естетичних якостей студентів.

Література

1. Веклич Ю., Миронець Д. *Формування лінгвокраїнознавчої компетенції у процесі професійної підготовки майбутніх учителів іноземної мови*. Молодь і ринок. 2012. № 3. С. 118–121. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2012_3_28 (дата звернення: 16.03.2021).
2. Вітренко А. В. *Основні компоненти лінгвокраїнознавчої компетенції*. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2013. Вип. 29. С. 138–143. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pfto_2013_29_26 (дата звернення: 16.03.2021).
3. Котченко Т. Е. *Вплив лінгвокраєзнавчої компетенції на розвиток міжкультурної комунікації*. Молодий вчений. 2016. № 4.1 (31.1). С. 66–69. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/4/181.pdf> (дата звернення: 16.03.2021).